

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om skydd för miljön genom strafflagstiftning

(2001/C 180 E/20)

KOM(2001) 139 slutlig — 2001/0076(COD)

(Framlagt av kommissionen den 15 mars 2001)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 175.1 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget, och

av följande skäl:

- (1) Enligt artikel 174.2 i fördraget skall gemenskapens miljöpolitik syfta till en hög skyddsnivå.
- (2) Gemenskapen är oroad över ökningen av miljöbrotten och effekterna av dessa, vilka allt oftare når utanför de staters gränser i vilka brotten begåtts. Dessa brott utgör ett hot mot miljön och bör därför bekämpas.
- (3) Det bör införas effektiva, avskräckande och proportionerliga påföljder för handlingar som strider mot gemenskapslagstiftningen eller mot bestämmelser som medlemsstaterna antagit för att följa gemenskapslagstiftningen. Påföljder bör införas av samtliga medlemsstater.
- (4) Det har visat sig att befintliga påföljder inte är tillräckliga för att uppnå fullständig åttlydnad av gemenskapsrätten. Åttlydnaden kan och bör förbättras genom införande av brottspåföljder, som är en kraftfullare markering av samhällets ogillande än administrativa påföljder eller civilrättsligt skadestånd.
- (5) Gemensamma bestämmelser om brottspåföljder skulle göra det möjligt att inom och mellan medlemsstaterna använda effektivare utredningsmetoder och handräckningsformer än vid administrativt samarbete.

(6) Genom att i stället för administrativa myndigheter ge rättsvårdande myndigheter i uppgift att utdöma påföljder läggs ansvaret för att lagföra miljöbrott på myndigheter, vilka är oberoende av de myndigheter som beviljar exploaterings- och utsläppstillstånd.

(7) Ett effektivt miljöskydd kräver i synnerhet mer avskräckande påföljder för förorenande handlingar som normalt orsakar eller sannolikt kan orsaka betydande försämring av miljön.

(8) Sådana handlingar bör därför anses som brott i hela gemenskapen, om de begås uppsåtligt eller av grov oaktsamhet, och medföra brottspåföljder, däribland frihetsberövande vid grova brott.

(9) Om ett effektivt miljöskydd skall uppnås, bör medhjälp och anstiftan till sådana handlingar också anses som brott. Det gäller även underlåtenhet att handla, om det finns en rättslig skyldighet att handla. Underlåtenhet kan nämligen få samma följd som aktiva handlingar och bör därför medföra samma påföljder.

(10) Effektiva, avskräckande och proportionerliga påföljder bör också kunna utdömas för juridiska personer i hela gemenskapen, eftersom överträdelse av gemenskapsrätten ofta begås i juridiska personers intresse eller för deras vinning.

(11) Medlemsstaterna bör underrätta kommissionen om genomförandet av detta direktiv, så att kommissionen kan bedöma direktivets verkningar.

(12) Denna rättsakt respekterar de grundläggande rättigheter och iakttar de principer som erkänns såsom allmänna gemenskapsrättsliga principer, bland annat i Europeiska unionens stadga om grundläggande rättigheter.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Syfte

Syftet med detta direktiv är att säkerställa en effektivare tillämpning av gemenskapens miljöskyddslagstiftning genom att i hela gemenskapen fastställa gemensamma miniminormer i hela gemenskapen för vad som skall utgöra miljöbrott.

Artikel 2

Definitioner

I detta direktiv avses med

- a) juridisk person: varje rättssubjekt som har denna status enligt tillämplig nationell lagstiftning, med undantag för stater eller andra offentliga organ under utövning av offentliga maktbefogenheter samt offentliga internationella organisationer.
- b) handlingar: aktivt handlande och underlåtenhet att handla, om det finns en rättslig skyldighet att handla.

Artikel 3

Brott

1. Medlemsstaterna skall säkerställa att följande handlingar är straffbara, om handlingarna begås uppsåtligen eller av grov oaktsamhet och om de strider mot bestämmelser i den gemenskapslagstiftning till skydd för miljön som anges i bilagan eller mot bestämmelser som medlemsstaterna har antagit för att följa denna gemenskapslagstiftning:

- a) Utsläpp av kolväten, spilloljor eller avloppsslam i vatten.
- b) Utsläpp, emission eller tillförsel av ämnen i luft, mark eller vatten samt behandling, bortskaffande, lagring, transport, export eller import av farligt avfall.
- c) Dumpning av avfall i mark eller vatten, inbegripet vid drift av avfallsdeponier.
- d) Innehav, insamling, skadande, dödande av eller handel med fridlysta vilda djur eller växter eller delar av sådana.
- e) Betydande försämring av en skyddad livsmiljö.
- f) Handel med ämnen som bryter ned ozonskiktet.
- g) Drift av en anläggning där farlig verksamhet bedrivs eller där farliga ämnen eller beredningar lagras eller används.

Artikel 4

Påföljder

Medlemsstaterna skall säkerställa att de brott som avses i artikel 3 samt medhjälp och anstiftan till sådana brott beläggs med effektiva, proportionerliga och avskräckande påföljder.

a) Medlemsstaterna skall föreskriva brottspåföljder för fysiska personer, inbegripet frihetsberövande vid grova brott.

b) Medlemsstaterna skall föreskriva följande påföljder för fysiska och juridiska personer: administrativa avgifter, fråntagande av rätt till offentliga förmåner eller stöd, tillfälligt eller permanent näringsförbud, rättslig övervakning och rättsliga beslut om att avveckla verksamheten.

Artikel 5

Rapporteringskyldighet

Medlemsstaterna skall underrätta kommissionen om genomförandet av detta direktiv genom en rapport vart tredje år. Kommissionen skall med utgångspunkt i dessa rapporter lämna en gemenskapsrapport till Europaparlamentet och rådet.

Artikel 6

Införlivande

1. Medlemsstaterna skall sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den [1 september 2003] och skall genast underrätta kommissionen om detta.

2. När en medlemsstat antar dessa bestämmelser skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

3. Medlemsstaterna skall se till att till kommissionen överlämna texterna till de bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 7

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Artikel 8

Adressat

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

BILAGA

**FÖRTECKNING ÖVER GEMENSKAPSLAGSTIFTNING TILL SKYDD FÖR MILJÖN SOM DET HÄNVISAS TILL
ARTIKEL 3 ⁽¹⁾**

Rådets direktiv 70/220/EEG av den 20 mars 1970 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om åtgärder mot luftförorening genom avgaser från motorfordon ⁽²⁾.

Rådets direktiv 72/306/EEG av den 2 augusti 1972 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om åtgärder mot utsläpp av föroreningar från dieselmotorer som används i fordon ⁽³⁾.

Rådets direktiv 75/439/EEG av den 16 juni 1975 om omhändertagande av spilloljor ⁽⁴⁾.

Rådets direktiv 75/442/EEG av den 15 juli 1975 om avfall ⁽⁵⁾.

Rådets direktiv 76/464/EEG av den 4 maj 1976 om förorening genom utsläpp av vissa farliga ämnen i gemenskapens vattenmiljö ⁽⁶⁾.

Rådets direktiv 76/769/EEG av den 27 juli 1976 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om begränsning av användning och utsläppande på marknaden av vissa farliga ämnen och preparat (beredningar) ⁽⁷⁾.

Rådets direktiv 77/537/EEG av den 28 juni 1977 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om åtgärder mot utsläpp av föroreningar från motorer som används i jordbruks- eller skogsbrukstraktorer med hjul ⁽⁸⁾.

Rådets direktiv 78/176/EEG av den 20 februari 1978 om avfall från titandioxidindustrin ⁽⁹⁾.

Rådets direktiv 79/117/EEG av den 21 december 1978 om förbud mot att växtskyddsprodukter som innehåller vissa verksamma ämnen släpps ut på marknaden och används ⁽¹⁰⁾.

Rådets direktiv 79/409/EEG av den 2 april 1979 om bevarande av vilda fåglar ⁽¹¹⁾.

Rådets direktiv 80/68/EEG av den 17 december 1979 om skydd för grundvatten mot förorening genom vissa farliga ämnen ⁽¹²⁾.

Rådets förordning (EEG) nr 348/81 av den 20 januari 1981 om gemensamma regler för import av valprodukter ⁽¹³⁾.

Rådets direktiv 82/176/EEG av den 22 mars 1982 om gränsvärden och kvalitetsmål för kvicksilverutsläpp från kloralkaliindustrin ⁽¹⁴⁾.

Rådets direktiv 83/129/EEG av den 28 mars 1983 om införsel i medlemsstaterna av skinn från vissa sälungar och produkter av sådana skinn ⁽¹⁵⁾.

Rådets direktiv 83/513/EEG av den 26 september 1983 om gränsvärden och kvalitetsmål för kadmiumutsläpp ⁽¹⁶⁾.

⁽¹⁾ Den lagstiftning det hänvisas till i det följande omfattar också alla ändringar som antagits till den 1 mars 2001.

⁽²⁾ EGT L 76, 6.4.1970, s. 1; svensk specialutgåva, område 15, volym 1, s. 122.

⁽³⁾ EGT L 190, 20.8.1972, s. 1; svensk specialutgåva, område 13, volym 2, s. 142.

⁽⁴⁾ EGT L 194, 25.7.1975, s. 23; svensk specialutgåva, område 15, volym 1, s. 229.

⁽⁵⁾ EGT L 194, 25.7.1975, s. 39; svensk specialutgåva, område 15, volym 1, s. 238.

⁽⁶⁾ EGT L 129, 18.5.1976, s. 23; svensk specialutgåva, område 15, volym 2, s. 46.

⁽⁷⁾ EGT L 262, 27.9.1976, s. 201; svensk specialutgåva, område 13, volym 5, s. 229.

⁽⁸⁾ EGT L 220, 29.8.1977, s. 38; svensk specialutgåva, område 13, volym 7, s. 178.

⁽⁹⁾ EGT L 54, 25.2.1978, s. 19; svensk specialutgåva, område 15, volym 2, s. 79.

⁽¹⁰⁾ EGT L 33, 8.2.1979, s. 36; svensk specialutgåva, område 3, volym 15, s. 126.

⁽¹¹⁾ EGT L 103, 25.4.1979, s. 1; svensk specialutgåva, område 15, volym 2, s. 161.

⁽¹²⁾ EGT L 20, 26.1.1980, s. 43; svensk specialutgåva, område 15, volym 2, s. 211.

⁽¹³⁾ EGT L 39, 12.2.1981, s. 1; svensk specialutgåva, område 15, volym 3, s. 3.

⁽¹⁴⁾ EGT L 81, 27.3.1982, s. 29; svensk specialutgåva, område 15, volym 3, s. 211.

⁽¹⁵⁾ EGT L 91, 9.4.1983, s. 30; svensk specialutgåva, område 15, volym 4, s. 121.

⁽¹⁶⁾ EGT L 291, 24.10.1983, s. 1; svensk specialutgåva, område 15, volym 4, s. 140.

Rådets direktiv 84/156/EEG av den 8 mars 1984 om gränsvärden och kvalitetsmål för kvicksilverutsläpp från andra källor än klor-alkaliindustrin ⁽¹⁾.

Rådets direktiv 84/360/EEG av den 28 juni 1984 om bekämpning av luftförorening från industrianläggningar ⁽²⁾.

Rådets direktiv 84/491/EEG av den 9 oktober 1984 om gränsvärden och kvalitetsmål för utsläpp av hexaklorcyklohexan ⁽³⁾.

Rådets direktiv 86/278/EEG av den 12 juni 1986 om skyddet för miljön, särskilt marken, när avloppsslam används i jordbruket ⁽⁴⁾.

Rådets direktiv 86/280/EEG av den 12 juni 1986 om gränsvärden och kvalitetsmål för utsläpp av vissa farliga ämnen som ingår i förteckning 1 i bilagan till direktiv 76/464/EEG ⁽⁵⁾.

Rådets direktiv 88/77/EEG av den 3 december 1987 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om åtgärder mot utsläpp av gasformiga föroreningar från dieselmotorer som används i fordon ⁽⁶⁾.

Rådets direktiv 88/609/EEG av den 24 november 1988 om begränsning av utsläpp till luften av vissa föroreningar från stora förbränningsanläggningar ⁽⁷⁾.

Rådets direktiv 89/369/EEG av den 8 juni 1989 om förhindrande av luftförorening från nya kommunala avfallsförbränningsanläggningar ⁽⁸⁾.

Rådets direktiv 89/429/EEG av den 21 juni 1989 om minskning av luftförorening från befintliga kommunala avfallsförbränningsanläggningar ⁽⁹⁾.

Rådets direktiv 90/219/EEG av den 23 april 1990 om innesluten användning av genetiskt modifierade mikroorganismer ⁽¹⁰⁾.

Rådets direktiv 90/220/EEG av den 23 april 1990 om avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön ⁽¹¹⁾.

Rådets direktiv 91/271/EEG av den 21 maj 1991 om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse ⁽¹²⁾.

Rådets direktiv 91/689/EEG av den 12 december 1991 om farligt avfall ⁽¹³⁾.

Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter ⁽¹⁴⁾.

Rådets direktiv 92/112/EEG av den 15 december 1992 om åtgärder för harmonisering av programmen för att minska och slutligen eliminera förorening genom avfall från titandioxidindustrin ⁽¹⁵⁾.

Rådets förordning (EEG) nr 259/93 av den 1 februari 1993 om övervakning och kontroll av avfallstransporter inom, till och från Europeiska gemenskapen ⁽¹⁶⁾.

⁽¹⁾ EGT L 74, 17.3.1984, s. 49; svensk specialutgåva, område 15, volym 4, s. 183.

⁽²⁾ EGT L 188, 16.7.1984, s. 20; svensk specialutgåva, område 15, volym 4, s. 199.

⁽³⁾ EGT L 274, 17.10.1984, s. 11; svensk specialutgåva, område 15, volym 6, s. 159.

⁽⁴⁾ EGT L 181, 4.7.1986, s. 6; svensk specialutgåva, område 15, volym 7, s. 127.

⁽⁵⁾ EGT L 181, 4.7.1986, s. 16; svensk specialutgåva, område 15, volym 7, s. 134.

⁽⁶⁾ EGT L 36, 9.2.1988, s. 33; svensk specialutgåva, område 15, volym 8, s. 36.

⁽⁷⁾ EGT L 336, 7.12.1988, s. 1; svensk specialutgåva, område 15, volym 9, s. 27.

⁽⁸⁾ EGT L 163, 14.6.1989, s. 32; svensk specialutgåva, område 15, volym 9, s. 61.

⁽⁹⁾ EGT L 203, 15.7.1989, s. 50; svensk specialutgåva, område 15, volym 9, s. 81.

⁽¹⁰⁾ EGT L 117, 8.5.1990, s. 1; svensk specialutgåva, område 15, volym 9, s. 198.

⁽¹¹⁾ EGT L 117, 8.5.1990, s. 15; svensk specialutgåva, område 15, volym 9, s. 212.

⁽¹²⁾ EGT L 135, 30.5.1991, s. 40; svensk specialutgåva, område 15, volym 10, s. 93.

⁽¹³⁾ EGT L 377, 31.12.1991, s. 20; svensk specialutgåva, område 15, volym 10, s. 199.

⁽¹⁴⁾ EGT L 206, 22.7.1992, s. 7; svensk specialutgåva, område 15, volym 11, s. 114.

⁽¹⁵⁾ EGT L 409, 31.12.1992, s. 11; svensk specialutgåva, område 15, volym 12, s. 32.

⁽¹⁶⁾ EGT L 30, 6.2.1993, s. 1; svensk specialutgåva, område 15, volym 12, s. 43.

Rådets direktiv 93/76/EEG av den 13 september 1993 om begränsning av koldioxidutsläpp genom en förbättring av energieffektiviteten (SAVE) ⁽¹⁾.

Europaparlamentets och rådets direktiv 94/12/EG av den 23 mars 1994 om åtgärder mot luftförorening genom avgaser från motorfordon och om ändring av direktiv 70/220/EEG ⁽²⁾.

Europaparlamentets och rådets direktiv 94/63/EG av den 20 december 1993 om begränsning av utsläpp av flyktiga organiska ämnen (VOC) vid lagring av bensin och vid distribution av bensin från depåer till bensinstationer ⁽³⁾.

Rådets direktiv 94/67/EG av den 16 december 1994 om förbränning av farligt avfall ⁽⁴⁾.

Rådets direktiv 95/21/EG av den 19 juni 1995 om tillämpning av internationella normer för säkerhet på fartyg, förhindrande av förorening samt boende- och arbetsförhållanden ombord på fartyg som anlöper gemenskapens hamnar och framförs i medlemsstaternas territorialvatten (hamnstatskontroll) ⁽⁵⁾.

Rådets direktiv 96/59/EG av den 16 september 1996 om bortskaftande av polyklorerade bifenyler och polyklorerade terfenyler (PCB/PCT) ⁽⁶⁾.

Rådets direktiv 96/61/EG av den 24 september 1996 om samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar ⁽⁷⁾.

Rådets direktiv 96/82/EG av den 9 december 1996 om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår ⁽⁸⁾.

Europaparlamentets och rådets direktiv 97/68/EG av den 16 december 1997 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om åtgärder mot utsläpp av gas- och partikelformiga föroreningar från förbränningsmotorer som skall monteras i mobila maskiner som inte är avsedda att användas för transporter på väg ⁽⁹⁾.

Rådets förordning (EG) nr 338/97 av den 9 december 1996 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem ⁽¹⁰⁾.

Europaparlamentets och rådets direktiv 98/69/EG av den 13 oktober 1998 om åtgärder mot luftförorening genom avgaser från motorfordon och om ändring av rådets direktiv 70/220/EEG ⁽¹¹⁾.

Europaparlamentets och rådets direktiv 98/70/EG av den 13 oktober 1998 om kvaliteten på bensin och dieselbränslen och om ändring av rådets direktiv 93/12/EEG ⁽¹²⁾.

Rådets direktiv 1999/13/EG av den 11 mars 1999 om begränsning av utsläpp av flyktiga organiska föreningar förorsakade av användning av organiska lösningsmedel i vissa verksamheter och anläggningar ⁽¹³⁾.

Rådets direktiv 1999/31/EG av den 26 april 1999 om deponering av avfall ⁽¹⁴⁾.

Rådets direktiv 1999/32/EG av den 26 april 1999 om att minska svavelhalten i vissa flytande bränslen och om ändring av direktiv 93/12/EEG ⁽¹⁵⁾.

⁽¹⁾ EGT L 237, 22.9.1993, s. 28; svensk specialutgåva, område 12, volym 2, s. 168.

⁽²⁾ EGT L 100, 19.4.1994, s. 42; svensk specialutgåva, område 13, volym 26, s. 44.

⁽³⁾ EGT L 365, 31.12.1994, s. 24; svensk specialutgåva, område 12, volym 2, s. 196.

⁽⁴⁾ EGT L 365, 31.12.1994, s. 34; svensk specialutgåva, område 15, volym 14, s. 186.

⁽⁵⁾ EGT L 157, 7.7.1995, s. 1.

⁽⁶⁾ EGT L 243, 24.9.1996, s. 31.

⁽⁷⁾ EGT L 257, 10.10.1996, s. 26.

⁽⁸⁾ EGT L 10, 14.1.1997, s. 13.

⁽⁹⁾ EGT L 59, 27.2.1998, s. 1.

⁽¹⁰⁾ EGT L 61, 3.3.1997, s. 1.

⁽¹¹⁾ EGT L 350, 28.12.1998, s. 1.

⁽¹²⁾ EGT L 350, 28.12.1998, s. 58.

⁽¹³⁾ EGT L 85, 29.3.1999, s. 1.

⁽¹⁴⁾ EGT L 182, 16.7.1999, s. 1.

⁽¹⁵⁾ EGT L 121, 11.5.1999, s. 13.

Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/96/EG av den 13 december 1999 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om åtgärder mot utsläpp av gas- och partikelformiga föroreningar från motorer med kompressionständning som används i fordon samt mot utsläpp av gasformiga föroreningar från motorer med gnistständning drivna med naturgas eller motorgas (LPG) vilka används i fordon och om ändring av rådets direktiv 88/77/EE⁽¹⁾.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/53/EG av den 18 september 2000 om uttjänta fordon⁽²⁾.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/59/EG av den 27 november 2000 om mottagningsanordningar i hamn för fartygsgenererat avfall och lastrester⁽³⁾.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område⁽⁴⁾.

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2037/2000 av den 29 juni 2000 om ämnen som bryter ned ozonskiktet⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ EGT L 44, 16.2.2000, s. 1.

⁽²⁾ EGT L 269, 21.10.2000, s. 34.

⁽³⁾ EGT L 332, 28.12.2000, s. 81.

⁽⁴⁾ EGT L 327, 22.12.2000, s. 1.

⁽⁵⁾ EGT L 244, 29.9.2000, s. 1.